

Щось зі мною не так

КУПИТИ

Про книгу

Це книжка пригод і настроїв, реальних історій і автобіографічних вигадок, універсальний порадник і атлас туристичних маршрутів. У цих текстах свідки Єгови п'ють коньяк, Мілан Кундера опиняється в басейні, а водії «мерседесів-спринтерів» женуться за каретами швидкої допомоги. Словом, абсурдно, зате пізнавально, часом меланхолійно, але частіше кумедно.

АНДРІЙ ЛЮБКА

ЩОСЬ
ЗІ МНОЮ
НЕ ТАК

MERIDIAN CZERNOWITZ

M. Lubka 2022

MERIDIAN CZERNOWITZ
МІЖНАРОДНА ЛІТЕРАТУРНА
КОРПОРАЦІЯ

Андрій Любка

Щось зі мною не так

Meridian Czernowitz

2022

Рятуйся хто може

Чесно кажучи, я збирався попрацювати. Ну як попрацювати: літак до Нью-Йорка летить достатньо часу, щоб сьорбнути трохи дармового віскі, поїсти, подрімати хвилю, а потім відкрити лептоп – і таки взятися за роботу. Але цього разу не вийшло, і було на це дві причини.

По-перше, літак належав до французьких авіаліній, а вони після зльоту замість аперитиву пропонують шампанське. Тож коли стюардеса підійшла до мене з пляшкою, я в силу вродженої тактовності і щойно тієї миті відкритої в собі латентної франкофілії не зміг їй відмовити. Через п'ятнадцять хвилин вона знову обійшла салон, люб'язно пропонуючи долити. Після першого келиха моя франкофілія значно зміцнилася, тому я радісно пристав на її пропозицію.

А після двох келихів шампанського людина раптом починає згадувати народні мудрості,

передусім – про роботу, яка не вовк. Зрештою, куди той вовк міг утекти від мене на такій висоті? Тож я увімкнув концерт класичної музики на бортовому комп'ютері і з нетерпінням очікував на ланч. До їжі пропонували біле й червоне вино, коньяк, а також соки і води, які, щоправда, навіть на землі мене не надто цікавлять. Поринувши з головою в цей гурманський шал, я й думати забув про роботу.

Нагадали мені про неї сусіди, що зайняли місця поруч. Насолодившись учтою, вони раптом виявили неабияку охоту до спілкування, а в зоні досяжності перебувала єдина потенційна жертва: на жаль, нею виявився я. Оскільки ж на вигляд їм давно переважило за восьмий десяток літ, відшити їх не випадало: а раптом це остання їхня розмова? Миле подружжя походило з Лівану, і скидалися вони на східних царів, що забули віддати дари Месії. Мали на собі стільки золота, що мимоволі закрадалася думка: ці люди перевозять весь золотовалютний резерв своєї близькосхідної батьківщини.

Ми попивали, прицмокуючи, коньяк і бавилися розмовою. З'ясувавши, звідки я, пані поцікавилися релігією в Україні. Щоб не вдаватися в подробиці про патріархати й різноманіття церков, я відповів ухильно, мовляв, християни. Тоді вона спитала, чи я знаю, як звати Бога. І так пильно глянула в очі, що я вмиг усе зрозумів. Похоловши, я вигадував

шляхи для відступу, а затишний літак тим часом почав мені нагадувати клітку, з якої неможливо втекти.

– Єгова, його звати Єгова, – з переможним виглядом сказала вона.

Я погодився, бо що ще міг зробити? Ясна річ, наступним було питання про силу моєї віри.

– Як то кажуть, у літаку, що падає, атеїстів немає, – невпевнено бубонів я. – Але оскільки наш літак ще не падає, то моя віра наразі не надто міцна.

Пара заклопотано переглянулася, ніби повідомляючи одне одному: тут у нас непочатий край роботи. Як ви вже, либонь, зрозуміли, їхня робота стала перешкодою моїй – і це друга й остання причина, чому я прогавив дедлайн.

– Чи хотіли б ви врятуватися? – по-діловому поцікавився пан, цмулячи наступну порцію коньяку.

«Як можна водночас любити випивку і бути свідком Єгови?» – крутилося у мене в голові. Та оскільки мої сусіди дипломатичністю не вирізнялися, то я й собі вирішив запитувати про все прямо.

– А чому ви думаєте, що свідкам Єгови не можна пити? Адже Єгова створив усе: і нас, і світ, і коньяк. Якби ви обрали шлях спасіння, то отримали б вічне життя, що було б сповнене насолод, які нам дарує Творець. Пий досхочу, радій і слав Єгову, ось і все, – продовжував агітувати мене старець.

Подумки я відзначив, що ця релігія, принаймні ліванська її інтерпретація, не позбавлена сенсу. Але вголос промовив:

– Не впевнений, що це буде рай: уже після другого дня «пий досхочу» мені не те що славити Творця, а й жити не хочеться.

– Це справа тренування й звички, – сказала пані й залилася сміхом.

Вони мені починали навіть подобатися. Доки з торби не виринула англомовна версія журналу «Пробудись», від якої мене одразу похилило на сон.

Відтак я вдався до найкращої тактики: почав позіхати, замість відповідей лише кивав головою, а в якийсь момент вибачився, опустив трохи спинку крісла і заплющив очі. Досить швидко я й справді провалився в сон, а снилося мені, що після смерті всі люди потрапляють у бар. Бог – усміхнений бармен, який каже, що сьогодні заклад пригощає. На вулиці під баром на відвідувачів чатують Свідки Єгови з журналами, тож виходити звідти зовсім не хочеться.

Уже на летовищі у Нью-Йорку, прощаючись, пані вручила мені стосик журналів і попросила поширити благу звістку між друзів.

– Врятуватися може кожен, так їм і передай, – підбадьорливо поплескала вона мене по плечу.

Передаю.

Хамсін

Коли літак сідав в аеропорту Бейрута, мені здалося, що перед моїми очима – перевернутий український прапор: море принадно синіло внизу, розливаючись під жовтими, помаранчевими, золотими й рудими небесами.

Я ніколи не бачив такого неба, тож зрозуміло, що на землі насамперед про нього й запитав. Це хамсін, пояснили мені. З арабської – п'ятдесят. Тобто вітер, що дме п'ятдесят днів навесні, переважно у квітні й травні. Вітер із розпечених пустель, тому приносить із собою пісок, який застигає в небесах, наче накриває все піщаною ковдрою.

У нас небо може бути помаранчевим над обрієм, коли сідає сонце, а в Лівані хамсін застилає собою весь світ, робить повітря непроглядним і гарячим, як дим. Таке враження, ніби десь за виднокраєм триває грандіозна битва, курява й чад пожеж здійснюються

вгору, а тобі залишається тільки розпачливо дивитися на цю смертоносну красу й гадати, хто ж вийде з неї переможцем.

Ліван – передусім країна запитань, а не відповідей. І найперше серед них: як стільки всього могло вміститися на такому маленькому клаптику території? Чи це такий Вавилон, де всього намішано, чи це Ноїв ковчег майбутнього, де збережеться всього потроху?

В Україні є лише одна – Чернівецька – область, яка за площею поступається Лівану (а Дніпропетровська й Одеська області більші за цю країну втричі). Але в Лівані з морського пляжу можна побачити засніжені вершини височезних гір, тут із кварталу хмарочосів у Бейруті за годину можна доїхати до містечка, вік якого перевалив за кілька тисячоліть, тут поруч можуть іти дівчина в мініспідниці, жінка в хіджабі, старий килимар і бойовик «Хезболи» з автоматом через плече.

Тут вулиці рясніють розкішними ресторанами, але найсмачніше годують у маленьких припортових забігайлівках, де просто обсмажують свіжу рибу на вогні. Тут закусок перед їжею тобі принесуть стільки, що на основну страву сил уже не залишиться. Тут корицею приправляють не солодощі, а м'ясо; баранину з рожна щедро поливають лимонним соком, а в смачнуче морозиво додають рослинну смолу, щоб воно не розтікалося у спеку.

Половина Лівану – це благодатний середземноморський пляж, але самих пляжів тут обмаль, а морський туризм майже не розвинений: ліванці не люблять обслуговувати чужих, для них це приниження гідності. Зате в горах аж роїться від сліпучих вілл і фешенебельних готелів, куди приїжджають багаті шейхи з Аравійського півострова: влітку – щоб у гірській прохолоді пересидіти домашню спеку, а взимку – кататися на лижах.

Кожен такий «турист» залишає в країні мільйони, тож навіщо напружуватися ще й заради якихось бідняків, що подорожуватимуть із рюкзаками й ночуватимуть у гостелах? Можливо, саме через це в країні не існує нормального громадського транспорту, а їхати кудись варто тільки на власному авто. Якщо зможете: тиснява тут така, ніби в київському метро в годину пік, правил дорожнього руху немає, а водії змагаються у спритності й хамстві.

Тут стільки історичних пам'яток і самої історії під ногами, що вони вже ні для кого не становлять цінності. Часто місцеві жителі знаходять якісь артефакти, просто перекопуючи свої городи. Навіть жарт такий є: ліванці не дуже люблять будувати нові будинки, бо під час закладання фундаменту обов'язково знайдуть рештки якоїсь старовинної споруди. Якщо ж серйозні забудовники під час робіт

раптово відкривають якісь старожитні руїни чи черепки, то поспішають хутчіш залити все бетоном, аби не мати потім клопотів з управлінням охорони культурної спадщини.

Якщо в Європі багатокультурність, якою ми пишаємося, часто є вдаваною, то в Лівані вона справді жива: тут мечеть стоїть стіна в стіну із церквою, президентом може бути тільки християнин, прем'єром – мусульманин-суніт, а спікером парламенту – шиїт.

Пів століття тому Ліван називали Швейцарією Близького Сходу, країна була багатою і модною, однак потім усе зруйнувала громадянська війна. Нині тут нібито мир, але коли в день виборів потрапляєш у Сайду, де через кожні сто метрів стоять автоматники «Хезболи», а в'їзд у місто пантрує військовий блокпост урядової армії, то розумієш, що мир цей – хисткий і непевний.

Особливо – враховуючи, що після війни владу в країні було розділено порівну між християнами й мусульманами, але розподіл сил відтоді суттєво змінився. Християнські сім'ї народжують мало дітей, сунітські – трохи більше, а в шиїтів родина може мати їх понад десяток. Тому вперше за всю історію в Бейруті, який довгий час був найбільшим християнським містом Близького Сходу, на виборах перемогли шиїти.

Кінець
безкоштовно
уривку.
Щоби

читати
далі,
придбайт
будь
ласка,

повну
версію
книги.

КУПИТИ